

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Abbati Sancti Procvli, & Magistro Lanfranco Canonico Bononiensi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

crorum patrum statuta nervos severitatis ecclesiastica non patiamur prophana facilitate dissolvi.

Scriptum est super hoc Archiepiscopo Mediolanensem.

*HOMINIBVS DE MONTE
Flascone fidelibus nostris.*

*Epist. 361.
De traditione
castrorum & bonorum
quorundam
ut pro Ecclesia
decenter.*

LIcet ad fidelitatem Ecclesiae Romanæ quasi novissimi redieritis, sperantes tamen quod in ea quasi primi semper existere debeatis, specialem gratiam vobis duximus faciendam, cum castrum Montisflasconis ad jus & proprietatem Ecclesiae Romanæ specialiter pertinere noscatur. Eapropter, dilecti in Domino filij, medietatem passagij vobis concedimus, ut milites vestri semper in equis & tam ipsi quam pedites in armis sint pro servitio nostro & castri defensione parati: ita quod si propter ipsius castri negotium de mandato nostro pro servitio Ecclesiae procedentes, equos & arma ipsos amittere forte contigerit, faciemus ea juxta curia consuetudinem emendari. Bonas quoque consuetudines antiquas pariter & modernas communiter observatas vobis auctoritate apostolica confirmamus. Cum Philippo vero non conveniemus finaliter, quin castrum ipsum quietum Ecclesiae Romanæ dimittat. Nulli ergo omnino hominum licet hanc paginam nostræ concessio- nis & confirmationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei & beatorum Apostolorum Petri & Pauli & nostram se noverit incursum.

*Postum est in optione eorum, si malling
prædictam medietatem passagij pro munitione
castrorum.*

*ABBATI SANCTI PROCVLI,
& Magistro Lanfranco Canonico
Bononiensi.*

*Epist. 362.
De causa quā
dam matrimoniali.*

*Cap. Ad hoc
Deus. Ut lite
nos contestata.
*In Tertia Colle-
ct. Scripturam
sanctam fecit
D. h. r. ipse*

AD hoc Deus in apostolica sede constituit totius Ecclesiae magistratum, ut quia secundum * scripturam sententiam fecit Deus hominem rectum, sed ipse se infinitis miscuit questionibus, ad eam nodi questionum difficiles referantur, suo recto iudicio dissolvendi. Ad apostolatus quippe nostri notitiam literarum vestrarum insinuatione per-

venit quod cū causa quæ inter Ca. & B. uxorem ejus vertitur, à dilecto filio nostro G. sancta Mariæ in Porticu Diacono Cardinale, tunc apostolicæ sedis Legato, vobis commissa fuisset fine debito terminanda, viro ipso ad vos ad instantiam mulieris sœpius convocato, tandem Ca. patrum suum in causa ipsa coram vobis constituit responsalem Qui assignata sibi die ut libello responderet uxoris, (quo virum ad separationem thori, & ut dotem suam reciperet, de adulterio accusabat) donec advocatus ejus, qui absens erat, rediret, inducias postulavit. Quibus ad diem certam obtentis, iterum propter eandem causam dilationes similes impetravit. Cū autem tertio dilationes hujusmodi cum instantia petens, obtinere non posset, publicè proclamavit se nunquam coram vobis aliter responsorum, nec quod aliter suam vobis præsentiam exhiberet. Vnde duobus ferè mensibus sic impedito causa principio & progressu, cum vobis dictus procurator illudere videretur, testes mulieris habito consilio recepit, & allegationibus insuper præbuisti auditum. Quo facto, dictus procurator ad præsentiam vestram accedens, dixit se respondere paratum, velle negotio interesse. Qui sibi die statuta, cū crederetur libello, de quo premisimus, responsurus, restitutionem uxoris ex parte viri prius fieri postulavit, & ne secus fieret, ad sedem apostolicam vocem appellationis emisit. Verum quia mulier ipsa dicebat se virum habere suspectum, vel quia in domo ejus coacta fuerat se adulteratam cum pluribus confiteri, vel quia mereetricem publicè detinebat, ex qua etiam prolem suscepit, sicut evidētia facti & fama vicinæ demonstrabat, (super quo etiam testes produxerat, & alios parata erat ad hoc ipsum probandum inducere) ab ipso procuratore quæsistis an veller de mulieris impunitate cavere. Qui dixit se super hoc de consilio responsurum. Sed ad diem statutam neque respondit, neque se vestro conspectui præsentavit. Quin etiam ad alium diem citatus, se afferuit, nisi prius advocatus ejus rediret, nullatenus responsorum, sicut nuncius vester juramento firmavit. Vnde iterum testes mulieris de prudentum consilio recepistis, & attestationibus publicatis diligenter audistis quæ fuerunt ipsis nomine allegata. Quia vero cū

* In Tertia Col.
lett. universitorū
de ferenda sententia cum viris prudenti-
bus tractaretis, * diversorum invenisti-
diversa consilia, (quibusdam dicentibus
appellationi simpliciter deferendū, aliis
autem appellationi deferendum non es-
se; nonnullis etiam afferentibus appel-
lationem nullatenus tenuisse, cùm mu-
lier non sit viro restituenda suspecto, nisi
de impunitate sufficienti præstata cau-
tione) vos in tanta varietate nos consu-
lere voluistis, qualiter esset in hoc nego-
tio procedendum. Nos ergo consulta-
tioni vestræ de fratribus nostrorum consi-
lio taliter respondemus, quod licet ordo
judicarius in aliis controversiis obser-
vandus, in matrimonialibus causis non
usquequa servetur; quia tamen in
præsenti negotio non est actum de fœde-
re matrimonij, sed de crimen adulterij,
per quod ad separationem conjugum
non ad conjunctionem intenditur, cùm
lite non contestata testes fuerint recepti,
& attestations etiam publicatae, sive
referendum sive non referendum appella-
tioni fuisset, non est ad diffinitivam
sententiam procedendum; potuit tamen
præfatus Ca. propter contumaciam ex-
communicationis vinculo innodari. Da-
tum Perusij, XV. Kal. Octobris.

LEMOVICEN. EPISCOPO
& Abbatij Engolismen.

Epiſt. 363.
Vt abdita Ec-
clesie bona de-
tentio ne redire
restauit.

Veniens ad præsentiam nostram di-
lectus filius I. Petragoriken. Deca-
nus contra. P. de Rocenat. & S. Archidiac.
Petragoriken. G. & Ar. Diacon.
quæstionem intendit, afferens quod cùm
decanatum ipsius Ecclesie per donatio-
nem dilecti filii nostri Ior. et sanctæ Pu-
dentiana Presb. Card. tunc in partibus
illis apostolicae fidis Legati de assensu
Episcopi & Cap. loci illius canonice
fuisset adeptus, ipsi redditus & alia bona
quæ prædecessores ipsius Decani per
XL. annos & amplius pacifice tenuerunt,
in ejus præjudicium detinent occupata,
& reddere contradicunt, cujus assertione
A. Clericus, qui ex adversa parte pro-
curator ad sedem apostolicam fuerat de-
stinatus, inficiabatur omnino, dicens
quod ea quæ illi pro quibus venerat pos-
siderant, nullatenus idem Decanus vel
prædecessores ejus decanatus nomine te-
nuerunt. Quia igitur super his nobis ve-
ritas non poterat denudari, de utriusque
partis assensu discretioni vestræ per apo-
stolica scripta mandamus quatenus si

præmissis veritas suffragatur, memora-
tos Archidiac. & alios prædictorum redi-
tuum detentores ad restitutionem il-
licitè detentorum per censuram ecclæ-
siasticam, sicut justum fuerit, appella-
tione postposita compellaris, audituri
si quid fuerit quæstionis, & appellatio-
ne remota fine debito decisuri. Testes
autem &c. Nullis literis obstantibus, si
quæ apparuerint præter assensum par-
tium à sede apostolica imperatæ. Dat.
Reat. II. Id. Augusti.

ARMACHAN. ET CASSELLEN.

Archiepiscopis, & Episcopo
* Laomen.

* In Tertia Col.
lett. Lavin.
Epiſt. 364.
Quod in cauſa
contra Electum
Roscenem
procedant.
Cap. Cim olim.
De dolo & con-
tumacia.

CVm olim D. Clericus ad sedem
apostolicam de Hibernia partibus
accedit, bona memoria C. Papæ præ-
decessori nostro diversas diversorum
Prælatorum Hibernien. literas præsen-
tavit, quibus se afferebat in Episcopum
fuisse Roscen. electum. Cùmque nullus
appareret qui aliquid proponeret con-
tra eum, dictus prædecessor noster ei
per bo. me. A. Albanen. Episcopum mu-
nus fecit consecrationis impendi, & ad
suam eum remisit Ecclesiam consecra-
tum. Postmodum vero dilecti filij Flor.
& * E. monachi ad ejusdem prædecesso-
ris nostri præsentiam accesserunt; quo-
rum uterque se afferuit à Canonicis Ec-
clesie Roscen. electum. Sed idem F. quod
prædičus D. ad eandem Ecclesiam fuis-
set apud sedem apostolicam, quam per
fallas literas circumvenerat, consecra-
tus, exposuit, propter quod idem præ-
decessor noster causam eorum vobis fra-
tres Casselen. & * Laomen. Episcope sub
ea forma commisit, ut de forma & pro-
cessu electionis memorati D. solicite
quæreretis; & si eum electum canonice
fuisse constaret, ipsum faceretis pacifica
possessione gaudere, alioquin inter præ-
dictos F. & E. audiretis causam, & cuius
electionem canonicam & magis rationa-
biliter factam inveniretis, ratione præ-
via curaretis alterius electioni præferre,
ac tu frater Casselen. alterum eorum,
quem rationabiliter duceres confirmandum, in Episcopum consecrare. Verum
(sicut ex literis vestris accepimus) cùm
dictæ commissionis vobis fuissent literæ
præsentatae, juxta tenorem earum pri-
mò de electione prædicti D. inquire
voluistis. Sed cùm à vobis tertio citatus,
vestro se nollet conspicui præsentare,

D d iij

* In Tertia Col.
lett. G.

* In Tertia Col.
lett. Laarenſis.